

Výstava Tajemství knih ukáže, jak se v nich hledají skryté informace

2. 6. 2022

Praha, Klementinum: Přípisky, poznámky, tajemství ukrytá v knižní vazbě nebo pod mnoha vrstvami – to vše studovali odborníci z Národní knihovny. Jejich výzkum se zabýval bezpečnými a neinvazivními metodami zobrazování skrytých informací. Výsledky jejich práce představí výstava Tajemství knih, která se uskuteční od 3. června do 3. září v Národní knihovně.

Jaké informace se skrývají v knihách? Kromě těch zjevných, jež jsou v dokumentu zaznamenány, se v nich nalézá ještě řada dalších, z nichž lze vyčíst mnoho o tom, kdy a jak dílo vzniklo nebo jaké byly jeho osudy v průběhu historie. Hodně prozradí vnitřní struktura knižní vazby, na niž mohly být použity starší rukopisy, přípisky, poznámky i provenienční znaky, případně lze pozorovat chodbičky dřevokazného hmyzu. Zajímavé údaje lze odhalit i opětovným zviditelněním textů, které se nacházejí pod mladšími úpravami, či méně šetrnými restaurátorskými zásahy, podlely zubu času, světlu, vodě nebo ohni.

V knihovních fondech se nachází řada publikací majících v sobě četná tajemství a právě jejich bezpečnému odhalení se věnoval výzkum z programu NAKI „Využití zobrazovacích metod pro studium skrytých informací v knihách“. Odborníci z Národní knihovny měli za cíl nalézt a zmapovat bezpečné a neinvazivní metody zobrazování skrytých informací v knihách. *„K neinvazivnímu nedestruktivnímu zkoumání knihovních exemplářů bez porušení struktury knižní vazby jsou používány specializované přístroje, pracující se zářením v různých vlnových délkách, umožňující průzkum zkoumaného exempláře a záznam v digitální formě. Kromě uchování integrity předmětu je u významně rozsáhlých knihovních fondů přínosné, že při průzkumu neinvazivní metodou je v jeho průběhu*

manipulováno s jednotkou pouze malou chvílí a je možno prozkoumat více objektů v kratším čase,“ přibližuje výzkum Jitka Neoralová, vedoucí Oddělení vývoje a výzkumných laboratoří NK. „*V rámci projektu byl prováděn průzkum vybraného uceleného knihovního fondu zaměřený na papírenské a jiné výrobní značky, technologii výroby knižní vazby, výskyt historických zlomků rukopisů či tisků recyklovaných v knižní vazbě, odstraněné nebo zaniklé texty, dokumentace skrytých informací, analýzy materiálů a barviv, diagnostika fyzického stavu a poškození materiálů. Průzkum byl prováděn ve fondu Slovanské knihovny, patřící mezi největší a nejvýznamnější slavistické knihovny v Evropě,*“ doplňuje Petra Vávrová, ředitelka Odboru ochrany knihovních fondů NK a hlavní řešitelka projektu.

Výstupem z projektu je vedle odborných článků a certifikované metodiky také panelová výstava „Tajemství knih“. Ta bude přístupná v Národní knihovně, a to od 3. června do 3. září 2022 vždy během otevírací doby. Návštěvníci se zde dozví, jak výzkum probíhal, jaké byly zvoleny zobrazovací metody a jeho výsledky.

Tajemství knih

Datum konání výstavy: 3. 6. – 3. 9. 2022

Čas: Po – So, 9.00 - 19.00 hodin

Místo: Národní knihovna ČR, Výstavní chodba v přízemí (vchod A)

Vstup na výstavu pouze s platným čtenářským průkazem NK nebo s platnou jednodenní vstupenkou v provozní době NK.

Tisková mluvčí Národní knihovny ČR

Martina Košanová

Ředitelka Odboru komunikace

+420 602 811 320

martina.kosanova@nkp.cz

www.nkp.cz